

Spis treści:

- Wstęp
- Nowości ze świata polityki
- Informacje z regionów
- Temat wydania: łączenie kompetencji, wzmacnianie gospodarki
- Co nowego w projektach
- Wydarzenia i terminy

+++ NOWOŚCI ZE ŚWIATA POLITYKI +++

Dobiega końca rok bogaty w wydarzenia wyborcze

We wrześniu i październiku 2019 r. w regionie Odry odbyły się aż trzy ważne głosowania. Wszędzie odnotowano wzrost frekwencji. W wyborach do landtagu w Brandenburgii jak również w wyborach parlamentarnych w Polsce do urn wyborczych udało się 10 proc. więcej uprawnionych do głosowania, a w wyborach do landtagu Saksonii frekwencja wzrosła nawet o 15 proc. Wyniki głosowania wypadły jednak różnie. W Brandenburgii i Saksonii dotychczasowe koalicje straciły swoją większość. W Saksonii dotychczasowy premier Michael Kretschmer (CDU) przypuszczalnie będzie przewodniczył nowemu rządowi, jednakże innej, bo potrójnej konstelacji złożonej z CDU, SPD i Zielonych. Obrady toczyły się jeszcze w trakcie zamknięcia wydania niniejszego newslettera.

Pod przewodnictwem SPD w Brandenburgii powstała koalicja złożona z SPD, CDU i Zielonych. Nowym premierem pozostaje dotychczasowy premier Dietmar Woidke (SPD), który równocześnie od 2014 r. jest pełnomocnikiem rządu federalnego do spraw z Polską. Wyjątkowe stosunki istniejące między Brandenburgią a Polską podkreślono także w nowej umowie koalicyjnej. W Ministerstwie Spraw Europejskich na szczeblu sekretarza stanu zostanie powołany pełnomocnik do spraw stosunków polsko-brandenburskich. Współpraca między Brandenburgią a Polską zostanie wzmocniona poprzez lokalne partnerstwa i inicjatywy transgraniczne. W umowie zawarto również konkretne cele, jak ubieganie się podwójnego miasta Słubice/Frankfurt (Oder) o tytuł Europejskiej Stolicy Kultury 2029.

W Polsce Komitet Wyborczy Prawa i Sprawiedliwości (PiS) utrzymał większość w Sejmie z wynikiem blisko 44 proc. głosów. Prezydent RP Andrzej Duda oficjalnie polecił dotychczasowemu premierowi Mateuszowi Morawieckiemu utworzenie rządu. Swoją większość PiS stracił jednak w Senacie, drugiej Izbie Parlamentarnej. Nowo wybrany Marszałek Senatu Tomasz Grodzki z liberalno-konserwatywnej Koalicji Obywatelskiej pochodzi ze Szczecina. Swoje pierwsze obowiązki w nowej roli rozpoczął od wprowadzenia w Senacie po czterech latach przerwy ponownie flagi Unii Europejskiej.

+++ WSTĘP +++

Drodzy Czytelnicy,

na koniec roku jeszcze raz przyglądamy się wydarzeniom związanym z wyborami po obu stronach Odry. Przedstawiamy wyniki wyborów do Landtagów Saksonii i Brandenburgii oraz wyborów parlamentarnych w Polsce i dokonujemy ich analizy w odniesieniu do regionu nad Odrą.

Również poza sceną wyborczą wiele wydarzyło się w regionach i projektach. Wspólne inicjatywy – jak realizacja modelowego projektu „klasy przygotowawczej” we Wrocławiu lub liczne kooperacje w dziedzinie nauki i badań – uświadamiają nam po raz kolejny, jak profesjonalnie i opierając się na wzajemnym zaufaniu rozwijane i realizowane są pomysły transgraniczne w polsko-niemieckim obszarze powiązań. W głównym temacie wydania pokazujemy, jak klastry z Berlina i Brandenburgii dzięki łączeniu kompetencji wzmacniają gospodarkę i wspierają przy tym także polsko-niemiecką współpracę.

Cieszę się, że po dwóch latach zawodowej przerwy na nowo mogę działać razem z Państwem w Partnerstwie Odra.

Życzę Państwu miłej lektury, spokojnego okresu Świąt Bożego Narodzenia oraz udanego roku 2020.

Serdecznie pozdrawiam

Marta Szafrńska

Marta Szafrńska
Referat ds. Stosunków Gospodarczych z Zagranicą, Europejskiej
Polityki Gospodarczej, Współpracy w dziedzinie rozwoju
Administracja Senacka ds. Gospodarki, Energii i Zakładów
Miejskich

Współpraca Polski i Niemiec w zwalczaniu przestępczości związanej z odpadami

Kraj Związkowy Brandenburgię oraz Polskę łączy wspólna granica wewnętrzna o długości 235 kilometrów z intensywnym przepływem towarów. Również transporty z odpadami przekraczają codziennie granicę – głównie w kierunku Polski. Według doniesień prasowych w 2018 r. Polska osiągnęła najwyższy poziom importu śmieci. Dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Polsce mówią o 434.00 tonach wwiezionych śmieci z zagranicy. Ponad połowa z nich, bo 250.000 ton, pochodzi z Niemiec. Kontrole transportów z odpadami wykazują ponadto, że śmieci przewożone były przez granicę nielegalnie bez wymaganych zezwoleń odpowiednich urzędów.

W ubiegłym roku w Polsce doszło wielokrotnie do pożarów na skutek nielegalnego składowania odpadów.

W 2018 r. w Polsce doszło wielokrotnie do pożarów na skutek nielegalnego składowania odpadów. Palły się również śmieci pochodzące z Niemiec. W Brandenburgii również dochodziło do wykroczeń związanych z łamaniem przepisów dotyczącym właściwego składowania odpadów, jak na przykład nielegalne pozbywanie się śmieci z kopalni odkrywkowych i wyrobisk.

Skuteczne zwalczanie transgranicznej przestępczości związanej z odpadami wymaga dobrej i ścisłej współpracy odpowiednich urzędów nie tylko na płaszczyźnie krajowej, ale także międzynarodowej. Z uwagi na ten fakt Ministerstwo Środowiska Brandenburgii we współpracy ze spółką zajmującą się odpadami specjalnymi Sonderabfallgesellschaft Brandenburg/Berlin mbH, organami sprawiedliwości i spraw wewnętrznych Brandenburgii i Berlina, Krajowym Urzędem Kryminalnym w Brandenburgii i Administracją Senatu ds. Środowiska, Ruchu Drogowego i Ochrony Klimatu w Berlinie zorganizowała pod koniec października warsztaty w Poczdamie. Na rozpoczęcie warsztatów Minister Środowiska Jörg Vogelsänger podkreślił w słowach wstępu: „Tym tematem ministerstwo zajmuje się już od dawna. Intensywna walka z przestępczością związaną z odpadami to sprawa o wielkim

znaczeniu. W celu powstrzymania kryminalnej działalności musimy pogłębić współpracę polsko-niemiecką. Granica nie powstrzyma nielegalnego wywozu śmieci. Nie może być żadnych furtek dla ekologicznych złoczyńców”.

Przez dwa dni wymieniano się doświadczeniami dotyczącymi aktualnej sytuacji i sprawdzonych procedur oraz dyskutowano o wspólnych rozwiązaniach w celu skutecznego zwalczania transgranicznej przestępczości związanej z odpadami. W ten sposób ustalono przeprowadzanie wspólnych kontroli transportów śmieci przewożonych przez granicę oraz dalsze zacieśnianie współpracy policji po obu stronach granicy. W wymianie wzięli udział zarówno przedstawiciele urzędów ds. środowiska i kontroli transportu, jak również pracownicy organów ścigania, takich jak policja, urzędy kryminalne oraz prokuratury na płaszczyźnie regionalnej, międzynarodowej oraz unijnej.

Warsztaty zostały zorganizowane dzięki unijnemu programowi TAIEX-EIR Peer 2 Peer, który ma za zadanie wspieranie wymiany między urzędami administracji państw członkowskich.

Więcej informacji:

www.ec.europa.eu/environment/eir/p2p/index_en.htm

Rozbudowa transgranicznej ochrony konsumentów

Zakupy w okazyjnej cenie w kraju sąsiedzkim kochają zarówno Niemcy jak i Polacy konsumenci. Co jednak, jeśli w domu okaże się, że towar zakupiony jest wadliwy lub niepotrzebny? Podobne problemy występują również w transgranicznych świadczeniach usług serwisowych i rzemieślniczych. Co mogą zrobić konsumenci, aby zareklamować wady rzemieślników i usługodawców lub towarów z sąsiadującego kraju? Na co powinniśmy zwracać uwagę jeszcze przed zakupem lub podpisaniem umowy z usługodawcą z sąsiedniego kraju? Od sierpnia mieszkańcy obu krajów mogą zasięgnąć takich informacji w nowej poradni Polsko-Niemieckiego Centrum Ochrony Konsumentckiej (niem. deutsch-polnisches Verbraucherschutzzentrum VIZ) we Frankfurcie nad Odrą.

Otwarcie nowej poradni z udziałem Stefana Ludwiga, Ministra Sprawiedliwości, Spraw Europejskich i Ochrony Konsumentów Kraju Związkowego Brandenburgii (drugi z lewej).

Centrum Informacji Konsumentckiej jako wspólny projekt Brandenburskiej Centrali Konsumentckiej i polskiej Federacji Konsumentów dysponuje od początku długoletnim doświadczeniem: już od 2006 roku w Niemczech, a od 2009 w Polsce placówka udziela konsumentom informacji i porad z zakresu prawa konsumentckiego. Zakres porad sięga od zakupu towaru w sklepach stacjonarnych jak i handlu online przez podróże, usługi medyczne i dentystryczne, usługi rzemieślnicze (w tym wszelkie należące do tego prace zleceńowe i ewentualne reklamacje) aż do zatrudnienia polskich pracowników w branży opieki i pielęgnacji w Niemczech. Poradnictwa można zasięgnąć zarówno w języku niemieckim jak i polskim.

Centrum Informacji Konsumentckiej nie tylko informuje o prawach, ale także pomaga konsumentom w dochodzeniu ich praw, a w przypadku sporu prawnego przejmuje pozasądowe przedstawicielstwo. W konkretnych problemach Centrum

Informacji Konsumentckiej zwraca się w imieniu konsumentów na przykład bezpośrednio do niemieckiego lub polskiego przedsiębiorcy w celu osiągnięcia polubownego porozumienia. Jeżeli nie zakończy się to sukcesem wówczas Centrum informuje o możliwościach dochodzenia swoich praw przed sądem.

W celu wzmocnienia praw konsumenta w handlu transgranicznym Centrum Informacji Konsumentckiej oferuje poza osobistym poradnictwem także liczne publikacje w języku polskim i niemieckim, jak również wykłady dla placówek edukacyjnych i innych zainteresowanych.

Więcej informacji:

www.konsument-info.eu

Okrągły stół komunikacyjny zbiera się ponownie w kwietniu 2020 r.

Związek komunikacyjny Berlina i Brandenburgii (VBB), Ministerstwo Infrastruktury i Planowania Kraju Związkowego Brandenburgii (MIL) i Administracja Senacka ds. Środowiska, Transportu i Ochrony Klimatu kraju związkowego Berlin przygotowują polsko-niemiecką konferencję „Okrągłego Stołu Komunikacyjnego” Partnerstwa Odry, która odbędzie się 1 kwietnia 2020 r. w gmachu Przedstawicielstwa Brandenburgii w Berlinie. Celem wydarzenia jest rozeznanie stanu i nadania perspektyw transgranicznym połączeniom kolejowym

między Polską a Niemcami. Poza tym dyskusja powinna poruszyć także kwestię wyzwań i szans na nadchodzące lata oraz tego, jak regiony Partnerstwa Odry mogą się przygotować do tych przedsięwzięć.

Konferencja będzie zakończeniem prac w ramach projektu INTERREG CONNECT2CE, który realizowany jest od czerwca 2017 r. przez związek VBB.

Kontynuacja rewitalizacji połączenia kolejowego pomiędzy Lipskiem i Poznaniem

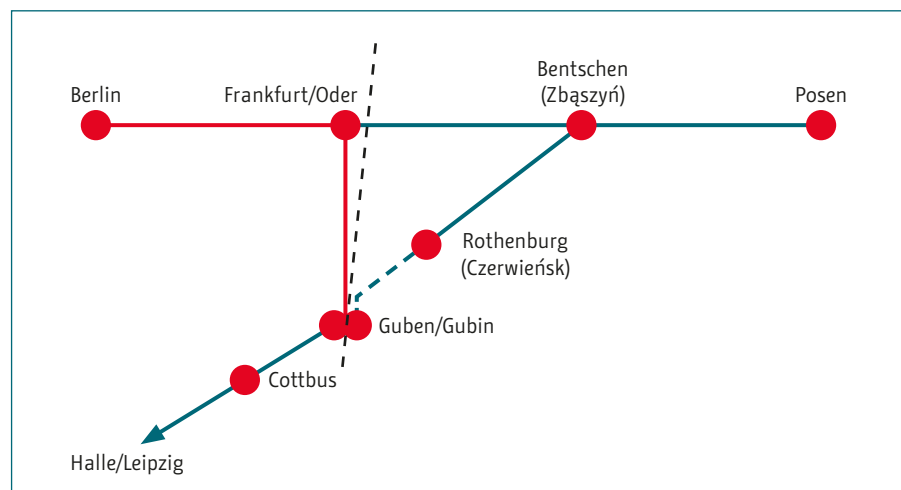
Połączenie kolejowe między Lipskiem i Poznaniem ma długą tradycję. Od dawna już łączy oba miasta Lipsk i Poznań będące dużymi ośrodkami uniwersyteckimi. Aktualnie podróźni muszą korzystać z połączenia kolejowego przez leżący na północy Berlin i Frankfurt nad Odrą, zanim udadzą się z powrotem na południe, aby przez Guben móc dojechać do Poznania. Wcześniej było to możliwe dzięki bezpośredniemu połączeniu Halle/Lipsk – Cottbus – Poznań, które w porównaniu do dzisiejszej trasy było krótsze o około 60 km. Połączenie kolejowe pomiędzy obydwoimi miastami odgrywa dużą rolę nie tylko dla Polski i Niemiec, lecz także dla europejskiej dalekobieżnej komunikacji kolejowej pomiędzy południowym zachodem i północnym wschodem. W ostatnich dziesięcioleciach odcinki linii kolejowej zostały zarówno w Polsce i Niemczech częściowo odnowione, mimo to długi czas było cicho na temat całości połączenia.

Od czerwca 2019 r. rewitalizacja linii kolejowej Halle-Poznań jest jednym z trzech projektów flagowych Wspólnej Koncepcji Przyszłości dla polsko-niemieckiego obszaru powiązań i wspierana jest przy tym zarówno przez Federalne Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, Budownictwa i Ojczyzny (BMI), jak również przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej Rzeczypospolitej Polskiej. Federalne Ministerstwo BMI postrzega rewitalizację linii kolejowej także w kontekście europejskim i dąży do celu, jakim jest uznanie tego połączenia jako „missing link” w Transeuropejskiej Sieci Transportowej (TEN). Z polskiej strony projekt wspiera również Wo-

jewoda Województwa Lubuskiego i domaga się jego wpisania do polskiego specjalnego programu rządowego KOLEJ+.

Dzięki licznym renowacjom torów, jak również dzięki elektryfikacji linii kolejowej, linia Halle-Poznań znajduje się ponownie w większej części w dobrym stanie. Największa luka istnieje jeszcze między Czerwieńskiem a granicą państwa i dotyczy ona odcinka o długości 53 km. Wraz z elektryfikacją i odbudową tego brakującego odcinka znikłaby konieczność zmiany lokomotywy, co zwiększyłoby rentowność i konkurencyjność kolejowego transportu towarowego. Szczególnie transporty z południa Niemiec w kierunku Rail Baltica i Chin mogłyby przebiegać sprawniej i przyjaźniej dla środowiska.

Rewitalizacja kolei Halle-Poznań będzie zarówno tematem przyszłego Okrągłego Stołu Komunikacyjnego Partnerstwa Odry (patrz s. 3), jak i znajdzie się w agendzie kolejnego posiedzenia grupy roboczej transportu Polsko-Niemieckiej Komisji Międzyrządowej.

Planista komunikacji i promotor Partnerstwa Odry odznaczony Krzyżem Zasługi Republiki Federalnej Niemiec

Za długoletnie zaangażowanie na rzecz poprawy połączeń komunikacyjnych między Polską i Niemcami planista komunikacji dr Jürgen Murach został odznaczony w październiku 2019 r. Krzyżem Zasługi Republiki Federalnej Niemiec. Odznaczenie wręczone zostało na zlecenie Prezydenta Federalnego przez Rządzącego Burmistrza Berlina Michaela Müllera w Czerwonym Ratuszu. Burmistrz wyraził uznanie dla zasług Muracha, które daleko przekraczają jego działalność

w Berlińskiej Administracji Senackiej ds. Transportu: „Rzeczą niezwykłą jest, gdy pracownik administracji prywatnie nawiązuje kontakty z polskimi urzędami transportu, porusza kwestie możliwości poprawy połączeń kolejowych, aby następnie drogą oficjalną powstały z tych kontaktów wspólne działania i inicjatywy”. Swoim zaangażowaniem dr Jürgen Murach przyczynił się również znacznie do formowania i kształtowania idei Partnerstwa Odry w kwestii komunikacji.

We Wrocławiu wystartował saksoński projekt modelowy klas przygotowawczych

Motto: „Edukacja jako wspólna interakcja”, pod którym odbyły się w marcu trzecie Międzynarodowe Targi Edukacji Międzykulturowej we Wrocławiu, już sześć miesięcy później pokazało swoją siłę działania: Rezultatem tamtejszej wymiany było wprowadzenie wraz z początkiem nowego roku szkolnego we Wrocławiu saksońskiego projektu modelowego pod nazwą „klas przygotowawczych”. Celem klas przygotowawczych w Saksonii jest wspieranie kształcenia językowego dzieci z tłem migracyjnym. Uczniowie, którzy nie dysponują jeszcze wystarczającą znajomością języka niemieckiego, nabywają ją w tak zwanych klasach i grupach przygotowawczych, aby łatwiej móc sprostać wymogom zajęć szkolnych.

Projekt został przedstawiony podczas targów edukacyjnych, a pomysł spotkał się z uznaniem wśród wrocławskich szkół. We wrześniu projekt wystartował w siedmiu wrocławskich szkołach. W celu praktycznego zapoznania się z funkcjonującym w Saksonii modelem klas przygotowawczych wrocławscy nauczyciele udali się z delegacją do Chemnitz. W dniach 23-26 września łącznie 14 polskich pedagogów na zaproszenie Krajowego Urzędu Szkół i Edukacji w Chemnitz (LASUB) udało się w podróż studyjną. W Chemnitz na gości czekał bogaty program. Rozpoczęto powitaniem w ratuszu w Chemnitz przez Burmistrza ds. Edukacji Ralpha Burghardta. Następnie goście udali się do Komendy Głównej Policji, gdzie dyrektor policji Knut Kunze wymienił się z nauczycielami spostrzeżeniami na temat „bezpieczeństwa i migracji“.

Podczas hospicacji zróżnicowanych pod względem przedmiotowym i językowym goście z Wrocławia zapoznali się z przeprowadzeniem lekcji w klasach przygotowawczych. W czterech różnych szkołach w Chemnitz zebrali cenne dla siebie wskazówki i spostrzeżenia. Także teatr z Chemnitz otworzył drzwi dla delegacji z Polski i przedstawił w ramach warsztatów integracyjnych dla młodzieży metody i formy pedagogiki teatralnej.

Trzydniowy wyjazd szkoleniowy do Chemnitz zakończyło sympozjum na temat: „Różnorodność jest wyzwaniem i szansą dla szkół o heterogenicznej strukturze”. Sympozjum było dla uczestników okazją do wymiany doświadczeń z pedagogami z całego obszaru kraju związkowego. Wymiana pomiędzy obydwoimi miastami ma być kontynuowana również w przyszłości – pedagodzy z Wrocławia nie tylko zaprosili swoich kolegów do Polski, ale zaproponowali stałą wymianę w formie partnerstwa między kadrą nauczycielską.

Kontakt:

Uwe Behnisch, Kierownik Biura Łącznikowego Wolnego Państwa Saksonia we Wrocławiu
mail: Uwe.Behnisch@pl.sk.sachsen.de

Polityka klastrowa w niemieckim Regionie Odry

Gospodarka morska w Rostocku, gospodarka zdrowotna i kreatywna w Berlinie i Brandenburgii, mikro- i nanoelektronika w Dreźnie, bioekonomia w mieście Leuna, produkcja narzędzi w Solingen – w Niemczech jest wiele przykładów branż niezwykle silnych w swoim regionie. Przedsiębiorstwa te nadal są dla siebie konkurencją w danych klastrach regionalnych, jednocześnie jednak współpracują i kooperują ze sobą – zarówno w łańcuchu eksploatacji jak i dostawy czy rozwoju. Ważną rolę w kształtowaniu klastrów odgrywają organizacje takie jak uniwersytety, instytucje badawcze czy stowarzyszenia przemysłowe. Często przejmują one rolę innowatorów, z których czerpią korzyści zarówno pojedyncze przedsiębiorstwa jak również cała branża w regionie.

Inicjacja i dalsze rozwijanie tych klastrów i sieci powiązań jest najważniejszym celem polityki klastrowej, którą stosuje się w Niemczech już od połowy lat 90. Polityka klastrowa nie jest jednak homogenicznym obszarem polityki. Składa się ona raczej z wielu procesów regionalnych, przemysłowych i polityki badawczej, koordynowanych i powiązanych ze sobą zarówno na płaszczyźnie lokalnej, regionalnej, jak i krajowej. Do tego dochodzą inicjatywy polityki klastrowej rządu Niemiec oraz Unii Europejskiej, które poprzez swoje strategie i programy częściowo promują klastry aktywne także w kilku krajach związkowych.

Na uwagę zasługuje tutaj polsko-niemiecka wymiana przede wszystkim w polityce klastrowej krajów związkowych należących do Partnerstwa Odry. Berlin uprawia od 2011 r. wspólną politykę klastrową z Brandenburgią, aby w ten sposób harmonijnie rozwijać region stolicy. Translandowa strategia innowacji została poszerzona w dokumencie InnoBB 2025* uchwalonym w styczniu 2019 r. Nowe założenia przewidują rozbudowę regionu do centrum cyfryzacji. Aby tego dokonać

Berlin i Brandenburgia kładą nacisk na międzynarodowość i wspierają wymianę między ekspertami i podmiotami z kraju i zagranicy w pięciu wspólnych klastrach.

Więcej informacji o berlińsko-brandenburskich klastrach i przykładach z wdrożonymi polsko-niemieckimi projektami znajdziecie Państwo na następnej stronie. Ponadto w Brandenburgii działają cztery inne niezależne klastry, w których wspierane są mocne dziedziny gospodarcze regionu. Obejmują one obszary działalności gospodarki żywnościowej, tworzyw sztucznych/chemii, metalowej i turystycznej.

Więcej informacji o innoBB 2025 i brandenburskich klastrach:

www.innobb.de

www.mwe.brandenburg.de/de/branchen-und-cluster/bb1.c.478806.de

W regionie Meklemburgii-Pomorza Przedniego polityka klastrowa koncentruje się na obszarach lasu i drewna jak również, we współpracy z pozostałymi północnoniemieckimi krajami związkowymi, na gospodarce morskiej w Nadmorskim Klastrze Północnoniemieckim (Maritimes Cluster Norddeutschland). Wolne Państwo Saksonia promując markę „Silicon Saxony“ wspiera przede wszystkim mikroelektronikę, ale wspomaga również nawiązywanie sieci w obszarach biotechnologii, lekkich materiałów budowlanych jak i inteligentnych tekstyliów zdrowotnych.

Informacje na temat Nadmorskiego Klastra Północnoniemieckiego:

www.regierung-mv.de

Informacje na temat wsparcia klastra w Saksonii:

www.sab.sachsen.de

Klastry w Berlinie i Brandenburgii i ich polsko-niemieckie projekty

Optyka i fotonika

Obszary optyki i fotoniki należą do kluczowych technologii XXI w., które dynamicznie rozwinęły się w ostatnich latach w regionie Berlina i Brandenburgii. Klaster ten jest jednym z mniejszych w ramach innoBB, jednak szczególnie ważny ze względu na swoją kluczową rolę technologiczną. Więcej informacji: www.optik-bb.de

Osoba kontaktowa dla Berlina: Gerrit Rössler
Gerrit.Roessler@berlin-partner.de, tel. (+49) 30 46302-456

Osoba kontaktowa dla Brandenburgii: Dr. Anne Techen
anne.techen@wfb.de, tel. (+49) 331 73061-424

Projekt Phoenix+ wspiera w dziedzinie technologii optycznych gospodarcze kooperacje badawcze i rozwojowe pomiędzy podmiotami regionu stołecznego i partnerami z Polski, Brazylii i USA.

Gospodarka zdrowotna

Klaster gospodarki zdrowotnej liczący ponad 21.700 przedsiębiorstw należy do najsilniejszych obszarów gospodarczych regionu stołecznego. Najważniejszymi tematami oprócz innowacyjnego zaopatrzenia są wzmocnienie platformy transferowej i translatorskiej, Big Data dla studiów i badań klinicznych oraz zdrowie 4.0.

Więcej informacji: www.healthcapital.de

Osoba kontaktowa dla Berlina: Tom Oelschläger
tom.oelschlaeger@berlin-partner.de, tel. (+49) 30 46302-27

Osoba kontaktowa dla Brandenburgii: Tobias Neiseck
tobias.neisecke@wfb.de, tel. (+49) 331 73061-255

INNOLABS – program wsparcia dla zdrowia cyfrowego oferuje regionalnym przedsiębiorstwom szanse rozwijania conceptów dla rynku europejskiego. W programie uczestniczą także partnerzy z Polski, Włoch, Francji, Hiszpanii, Norwegii i Wielkiej Brytanii.

Osoba kontaktowa dla Berlina: Wolfgang Korek
wolfgang.korek@berlin-partner.de, tel. (+49) 30 46302-577

Osoba kontaktowa dla Brandenburgii: Klaus Henschke
klaus.henschke@wfb.de, tel. (+49) 331 73061-2175

Klaster techniki energetycznej obejmuje ponad 6.500 przedsiębiorstw i oferuje w sumie 24 innowacyjne pola działań z wysokim potencjałem projektowym. Kluczowymi tematami są energie odnawialne, wydajność energetyczna, sieci energetyczne i zasoby. Więcej informacji: www.energietechnik-bb.de

Technika energetyczna

Projekt „AttTraK – wzmocnienie pozycji pracodawcy w celu przyciągnięcia i utrzymania młodych ludzi w przemyśle maszynowym” wspiera tworzenie sieci i wymianę wiedzy. W jego ramach powstał na przykład projekt Erasmus+ z uczestnikami z Polski, Włoch i Litwy, który pośredniczy w wymianie dobrych praktyk z dualnego systemu kształcenia w Niemczech.

Osoba kontaktowa dla Berlina: Thomas Meißner
thomas.meissner@berlin-partner.de, tel. (+49) 30 46302-561

Osoba kontaktowa dla Brandenburgii: Juliane Reimer
juliane.reimer@wfb.de, tel. (+49) 331 73061-245

Do tego klastra zalicza się ponad 17.000 przedsiębiorstw w industrialnych dziedzinach motoryzacyjnych, lotnictwa, kosmonautyki, techniki transportu kolejowego jak również w przekrojowych obszarach logistyki i elementów transportu. Więcej informacji: www.mobilitaet-bb.de/de/home

Transport, mobilność, logistyka

Projekt „EUFAL -Electric urban freight and logistics“ wraz z partnerami z Polski, Austrii, Danii i Turcji wspiera zastosowanie elektromobilności dla pojazdów użytkowych. W ramach projektu poszukuje się rozwiązań dopasowanych dla przedsiębiorstw, bazujących na technologii informacyjno-komunikacyjnej, dla mieszanej i czysto elektrycznej floty pojazdów.

Technologia informacyjno-komunikacyjna, media i kreatywna gospodarka

Ten klaster liczący ponad 50.000 przedsiębiorstw stanowi jedną z najważniejszych sił napędowych regionu stolicy Niemiec. W rozumieniu zagospodarowania nowych rynków management klastra ukierunkowuje się w obszarze Morza Bałtyckiego: Polski, Skandynawii i krajów nadbałtyckich. Więcej informacji: www.digital-bb.de

Osoba kontaktowa dla Berlina: Manuel Friedrich
manuel.friedrich@berlin-partner.de, tel. (+49) 30 46302-535

Osoba kontaktowa dla Brandenburgii: Jan Marquardt
jan.marquardt@wfb.de, tel. (+49) 331 73061-265

Projekt LookOut wspiera sieć łączącą branżę informatyczną Berlina i Brandenburgii z polskimi głównymi lokalizacjami biznesowymi IT w Krakowie, Szczecinie, Warszawie i Wrocławiu. Zarys projektu znajdziecie Państwo w newsletterze 2/2019.

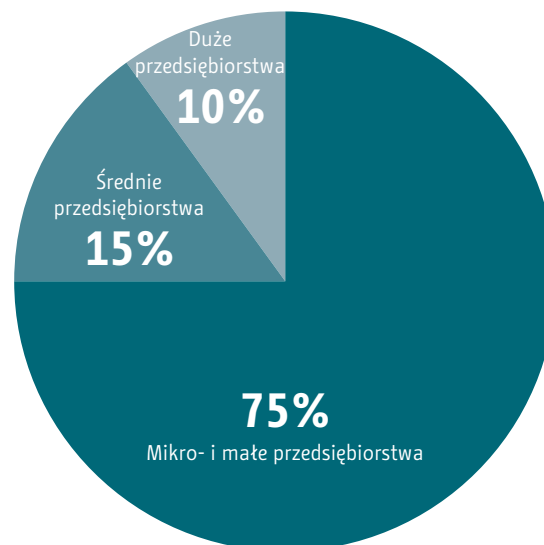

Jak funkcjonuje polityka klastrowa w Polsce?

Także w Polsce tworzenie i wspieranie klastrów jest znaczącym elementem polityki gospodarczej. Organizacja klastrów różni się jednak od tej w Niemczech – w Polsce środki polityki klastrowej usadzone są przeważająco na płaszczyźnie narodowej i międzyregionalnej. W Polsce odpowiedzialni za organizację klastrów są Ministerstwo Rozwoju wraz z Polską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości, PARP. Wspierają one instytucje i przedsiębiorstwa różnymi środkami, które współfinansowane są ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego. Obie instytucje dysponują programem wsparcia, jednak priorytety pomocy są inne. Program ministerstwa „Krajowe Klustry Kluczowe” jest w swoim założeniu szerszy i w większym stopniu opiera się na tworzeniu kooperacji, innowacji i przedsiębiorczych kompetencji. PARP kładzie natomiast nacisk bardziej na umiędzynarodowienie klastrów i umocnienie ich widoczności.

Nadrzędnym celem Ministerstwa Rozwoju jest rozwój istniejących regionalnych klastrów do tzw. „Krajowych Klastrów Kluczowych”, a tym samym wybór priorytetów polityki wspierania. W ten sposób powstają kooperacje na szczeblu regionalnym, do których mogą się przyłączyć również przedsiębiorstwa i instytucje badawcze. Ministerstwo wybiera na podstawie określonych wymagań klustry kluczowe. System wyboru bazuje na ocenie sześciu obszarów funkcjonowania klastrów: zasobów ludzkich i organizacyjnych, zasobów infrastrukturalnych i finansowych, potencjału gospodarczego klastra, tworzenia i transferu wiedzy, rozwoju politycznych środków działania oraz orientacji na klienta. Klustry są wspierane przy umiędzynarodowieniu, wspomagane finansowo, a poza tym otrzymują ukierunkowane wsparcie poprzez analizy i doradztwo dla klastrów. Aktualnie istnieje w Polsce jednaście takich „Krajowych Klastrów Kluczowych”.

Do zadań Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP) należą również regularne kontrole jakości wybranych polskich klastrów. Dzięki temu identyfikowane są przykłady dobrych praktyk i kierunki rozwoju polityki klastrowej. Według ostatniej analizy porównawczej z roku 2018 istnieje w Polsce około 130 inicjatyw klastrowych. Analiza PARP ukazuje również, że większość klastrów posiada silnie regionalne specjalizacje, co wpływa pozytywnie na ich potencjał gospodarczy. Następujące sektory są szczególnie reprezentowane w regionach Partnerstwa Odry: ekoenergetyka (Dolny Śląsk), energetyka (Wielkopolska), IT (Wielkopolska), branża morska (Pomorze Zachodnie), przemysł drzewny (Pomorze Zachodnie) oraz turystyka (Pomorze Zachodnie). Największą grupę w badanych klastrach stanowią przedsiębiorstwa (80 procent).

Wielkości firm w klastrach badanych przez PARP

Więcej informacji o Kluczowych Klastrach:

www.gov.pl/web/przedsiębiorczosc-technologie/krajowe-klustry-kluczowe

Wykaz klastrów polskich wymagających nadal wsparcia finansowego dostępny jest w aktualnym spisie PARP:

www.parp.gov.pl/wspolpraca-przedsiębiorstw#działania-finansowe

Greifswald, Poznań i Szczecin – transgraniczna kooperacja w dziedzinie nauki

W tym roku polsko-niemiecką nagrodę „Pomerania Nostra” otrzymał Dr. Uwe Schröder.

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu świętuje w tym roku podwójny jubileusz – podobnie jak wiele innych uniwersytetów we Wschodniej Europie, które zostały założone wskutek powstania niezależnych państw po zakończeniu I wojny światowej, obchodzi w tym roku 100-lecie rocznicę powstania. Poza tym uczelnia celebrować wspólnie z Uniwersytetem w Greifswaldzie 20. rocznicę podpisania umowy o kooperacji pomiędzy tymi dwoma instytucjami edukacyjnymi. Podwójny jubileusz pozwolił Pani rektorowi Uniwersytetu w Greifswaldzie, Prof. Dr. Johanna E. Weber, na złożenie wizyty w uniwersytecie partnerskim w Polsce. W poprzednich latach wymiana studentów rozwinęła się do tego stopnia, że polscy studenci stanowią jedną z największych grup zagranicznych studentów na Uniwersytecie w Greifswaldzie. Również wymiana pracowników naukowych jest głównym aspektem partnerstwa. Współpraca obu uniwersytetów wspierana jest od 1990 r. przez Niemiecką Centralę Wymiany Akademickiej (DAAD) w ramach programu Partnerstwa Wschodniego.

Oprócz wymiany naukowej Uniwersytet w Greifswaldzie bierze także udział w badaniach kooperacji w polsko-niemieckim regionie przygranicznym. Należy do nich między innymi transgraniczne zaopatrywanie w systemie opieki zdrowotnej. Każda granica stawia barierę i jest przyczyną spadku dobrobytu, podczas gdy wprowadzenie transgranicznej opieki zdrowotnej ratuje ludzkie życie. Przykładami są transgraniczna

organizacja ratownictwa medycznego, badania przesiewowe noworodków i telemedycyna, które realizowane są w euroregionie Pomerania przy udziale Uniwersytetu w Greifswaldzie.

Elementem łączącym jest również Polsko-Niemiecka Nagroda Pomerania Nostra fundowana przez miasta Greifswald i Szczecin, uniwersytety szczeciński i greifswaldzki oraz redakcję „Kuriera Szczecińskiego” i przyznawana osobom szczególnie zasłużonym dla Pomorza Przedniego i Pomorza Zachodniego w takich dziedzinach jak: sztuka, nauka, polityka, społeczeństwo i gospodarka. 22 października z okazji otwarcia 3. Dni Współpracy Polsko-Niemieckiej w Filharmonii Szczecińskiej tegoroczną nagrodę otrzymał Dr. Uwe Schröder, Dyrektor Pomorskiego Muzeum Krajowego. Zdobycza nagrody od lat 90. kieruje powstaniem i rozwojem Pomorskiego Muzeum Krajowego w Greifswaldzie, w którym powstała wystawa poświęcona pomorskiej historii przy udziale polskich historyków. Wkrótce zostanie otwarta ostatnia część wystawy poświęcona XX w. Przełomowym wręcz wydarzeniem jest wspólne opracowanie przedstawienia historii wraz z Muzeum Narodowym w Szczecinie.

Kontakt:

Barbara Hutterer, Ministerstwo Edukacji, Nauki i Kultury
landu Meklemburgia-Pomorze Przednie
mail: B.Hutterer@bm.mv-regierung.de

Spółka Kompetenznetz Rail Berlin-Brandenburg GmbH (KNRBB) na targach TRAKO 2019

We wrześniu po raz 13. rozpoczęły się w Gdańsku TRAKO, Międzynarodowe Targi Kolejowe. TRAKO jest jednym z największych spotkań branży transportu szynowego w Europie. Co dwa lata ściągają one do Polski międzynarodowych wystawców, również w tym roku na targi przybyły tysiące odwiedzających. Targi wraz z ponad 700 wystawcami z 30 krajów zaoferowały odwiedzającym bogaty program. Również Region Odry odgrywa ważną rolę w transgranicznym ruchu kolejowym. Pociąg do Kultury cieszy się wciąż niesłabnącą popularnością jako łącznik między Berlinem i Wrocławiem. Jak ważny jest ruch kolejowy pomiędzy dwoma krajami okazało się również podczas TRAKO – spółka Kompetenznetz Rail Berlin-Brandenburg GmbH (KNRBB) była ponownie na miejscu. Berlin Partner GmbH zorganizował wspólne stoisko dla Berlina i Brandenburgii, w którym wzięło udział także trzech partnerów spółki KNRBB.

Transgraniczny ruch kolejowy ma duże znaczenie dla regionów Partnerstwa Odry.

Współpraca transgraniczna nabiera w spółce KNRBB coraz większego znaczenia. Co trzeci partner sieciowy pochodzi obecnie z zagranicy, a polska grupa stanowiąca 10 proc. jest największym zagranicznym partnerem. Podobnie jak w poprzednich latach nawiązano kontakty i utworzono partnerstwa. Do wymiany doszło nie tylko na stoisku, również liczne wydarzenia zorganizowane przez KNRBB cieszyły się dużym powodzeniem wśród osób odwiedzających targi. KNRBB

wspólnie z polskim partnerem SDZLegal Schildhelm, kancelarią prawną z Wrocławia, zaprosiła gości na panel biznesowy poświęcony tematowi: „Dostęp do rynku w Polsce z prawnego punktu widzenia”. Na wszystkie pytania z zakresu prawa umów, zamówień publicznych i prawa budowlanego odpowiedali prawnicy Konrad Schampera i Anna Specht-Schampera.

Networking był kluczowym elementem targów. Spółka KNRBB zorganizowała dla swoich partnerów sieciowych spotkania z przedstawicielami z branży z Polski, Danii, Czech i Szwecji. Podobnie jak podczas TRAKO przed dwoma laty odbył się „Polsko-Niemiecki Wieczór Techniki Kolejowej”. Wydarzenie zorganizowane 25 września dało możliwość przedsiębiorcom biorącym w nim udział do wymiany i nawiązania nowych kontaktów z potencjalnymi partnerami kooperacyjnymi z sąsiedniego kraju. Wieczór został zorganizowany przez Polsko-Niemiecką Izbę Przemysłowo-Handlową we współpracy z krajami związkowymi Saksonii, Berlina i Brandenburgii, Badenii-Wirtembergii i Nadrenii Północnej-Westfalii.

Kontakt:

Heike Uhe, Prezes Kompetenznetz Rail Berlin-Brandenburg GmbH
 mail: heike-uhe@knrbb-gmbh.de

Wystartował projekt Erasmus „LOG-IN“ dla zawodów logistycznych

Współczesna logistyka jest cyfrowa: technika smart, automatyzacja i narzędzia mobilne, handel on-line i modele spółek opierające się na technice wpływają na wszystkie procesy operacyjne pracy i tym samym definiują na nowo obraz zawodu. Kształcenie zawodowe stoi teraz przed nowym wyzwaniem wdrożenia wszystkich nowych dygitalnych kompetencji w praktykę.

Dlatego powstał nowy projekt Erasmus „LOG-IN“, który wystartował 1 listopada 2019 r. Pod przewodnictwem Berlińskiego Towarzystwa d.s. Współpracy Międzynarodowej (BGZ mbH) centrum kształcenia Lotis Berlin rozwija wspólnie z partnerami z Polski, Chorwacji i Holandii matrycę kompetencji dla logistyki dygitalnej. Poza tym zaplanowane są cyfrowe modele do nauki, jednostki lekcyjne dla logistyki dygitalnej, kursy dokształcające dla kadry nauczycielskiej jak również zalecenia dla kształcenia zawodowego, gospodarki i polityki. Celem jest stworzenie przenośnych modeli dla edukacji 4.0 mających zastosowanie w kształceniu zawodowym, które wyraźnie wy-

LOG-IN

Kofinansiert durch das
Programm Erasmus+
der Europäischen Union

chodzą poza obraz tradycyjnego wzoru zawodowego i łączą młodą kadrę specjalistów zmaganie się z cyfrowymi wyzwaniami w życiu zawodowym.

Dzięki transgranicznemu zaangażowaniu korzyści czerpie wiele stron – atrakcyjne oferty kształcenia i umocniona współpraca międzynarodowa zapewniają zatrudnienie i szanse kariery dla młodych specjalistów. Projekt równocześnie pomaga przedsiębiorstwom w pokryciu ich potrzeb w poszukiwaniu dobrze wykwalifikowanej kadry i tym samym wzmacnia konkurencyjność i jakość w gospodarce logistycznej.

Kontakt:

Grazyna Wittgen, manager projektu
mail: erasmus@bgz-berlin.de, www.login-project.eu

Młodzi pisarze nagrodzeni w konkursie „Młodzież pisze wiersze”

Zwycięzcy VII Międzynarodowego Konkursu Literackiego „Młodzież pisze wiersze” zostali nagrodzeni w jakże pasującym do tego miejscu – w Domu Poezji w Berlinie. Podczas uroczystości młodzi pisarze kolejnej generacji osobiście zaprezentowali publiczności swoje dzieła. Nie zabrakło muzyki na żywo: Celina Muza, aktorka i inicjatorka corocznego konkursu od 2013, zadbała o muzyczny akompaniament podczas wrześniowego wieczoru dla blisko 70 gości.

Polsko-niemieckie jury (m.in. Dorota Danielewicz, Łukasz Szopa i Urszula Czerska) już wcześniej podczas burzliwych dyskusji wybrało 29 tegorocznych laureatów. Wybór był bardzo duży: młodzi pisarze pomiędzy 9 a 19 rokiem życia pochodzący z pięciu krajów i 25 miast nadesłali 192 własne wiersze w języku polskim lub tłumaczenia poezji polskiej i niemieckiej – tak wiele, jak nigdy dotąd.

Transgraniczny konkurs literacki dla młodych ludzi mówiących po polsku lub polskich rodzimych użytkowników języka z całej Europy co roku organizowany jest przez stowarzyszenia POLin e.V. Polki w Gospodarce i Kulturze oraz Polskie Towarzystwo Szkolne „Oświata”. Laureaci zostali zaproszeni na weekend do Berlina, gdzie mogli wziąć udział w wielu kreatywnych warsztatach, zwiedzaniu miasta i programie kulturalnym. Wszystkie nagrodzone wiersze zostały wydane w tomiku oraz online.

Pisarze kolejnej generacji zaprezentowali się swojej publiczności.

Międzynarodowy Konkurs Literacki „Młodzież pisze wiersze” również w tym roku został dofinansowany przez Pełnomocniczkę Rządu Federalnego ds. Kultury i Mediów, Polski Instytut Kultury oraz Ambasadę RP w Berlinie, jak i prywatnych sponsorów.

Wiersze można znaleźć tutaj: www.pol-in.eu/wp-content/uploads/2019/08/JSG2019web.pdf

Kontakt: Celina Muza, wiceprzewodnicząca POLin e.V. Polki w Gospodarce i Kulturze
mail: info@pol-in.eu

Nowi pracownicy dla Partnerstwa Odry

W ministerstwach odpowiedzialnych za Partnerstwo Odry w Meklemburgii-Pomorzu Przednim oraz Brandenburgii zaszły zmiany personalne: Charlotte Schelten-Peterssen objęła w sierpniu prowadzenie Referatu ds. Stosunków Międzynarodowych w Kancelarii Państwowej Meklemburgii-Pomorza Przedniego. Swoją pracę rozpoczęła w 2009 r. w Kancelarii Państwa jako osobista referentka Premiera Erwina Selleringa, a ostatnio była kierowniczką biura Premiera Manuela Schwesig. Do jej głównych obowiązków należy transgraniczna współpraca polsko-niemiecka.

Od 1 września Christian Schärf kieruje Referatem ds. Stosunków Międzynarodowych i Internacjonalizacji w Ministerstwie Sprawiedliwości, Spraw Europejskich i Ochrony Konsumentów Kraju Związku Brandenburgia. Po studiach w Bielefeld i Bochum przeprowadził się do Frankfurtu nad Odrą, gdzie po swoim pierwszym egzaminie państwowym jako prawnik rozpoczął ścieżkę zawodową w prokuraturze. Schärf, zanim został Kierownikiem Referatu w Ministerstwie, był pierwszym pełnomocnikiem ds. antykorupcji w Ministerstwie Sprawiedliwości Kraju Związku Brandenburgia oraz pracował w Brukseli w krajowym przedstawicielstwie Brandenburgii.

+++ IMPRESSUM +++

Administracja Senacka ds.
Gospodarki, Energii i
Zakładów Miejskich

Administracja Senacka ds. Gospodarki, Energii i Zakładów Miejskich
Referat ds. Stosunków Gospodarczych z Zagranicą, Europejskiej Polityki
Gospodarczej, Współpracy w dziedzinie rozwoju
Martin-Luther-Straße 105 | 10825 Berlin
Telefon: +49 30 9013-0 | Fax: +49 30 9013-8528
www.berlin.de/sen/wirtschaft/

Osoba kontaktowa SenWEB | | Partnerstwo-Odra:

• Marta Szafrńska | E-Mail: marta.szafranska@senweb.berlin.de
Telefon +49 30 9013-8420

Ze wsparciem zewnętrznego network-management inicjatywy Partnerstwo-Odra:

• LoeschHundLiepold Kommunikation GmbH, Berlin

Newsletter oraz portal Partnerstwo-Odra online:

www.oder-partnerschaft.eu

Redakcja i projekt:

LoeschHundLiepold Kommunikation GmbH, Berlin

the place to be.

Zgłoszenie lub odwołanie abonamentu newslettera pod adresem:

www.oder-partnerschaft.eu/an-abmeldung_zum_newsletter.php

Publikacja:

grudzień 2019

Wykaz zdjęć:

S. 1 - Wolfgang Scholvien/visitberlin
S. 2 - javarman/Depositphotos.com
S. 3 - Uwe Tuchen/Brandenburgische Centrala
Konsumencka
S. 5 - Photocreo/Depositphotos.com
S. 9 - Julia Kruse/Pomorskie Muzeum Krajowe

S. 10 - katonion82, Mitifotodeposit/
Depositphotos.com
S. 11 - Kamila Zimmermann
S. 12 - Charlotte Schelten-Peterssen, zdjęcie
osobiste
S. 12 - Christian Schärf, zdjęcie osobiste